

Kennismakingslezing Hans Sarvaas

(* = mondelinge uitwijding)

Mijn ouders waren net voor de oorlog naar Indië vertrokken, waar mijn vader dacht het dreigende gevaar van Duitsland te ontlopen en bij een tabaksonderneming op Oost Java terecht kwam. Maar: oorlogsdreiging, ingelijfd door het KNIL, daadwerkelijk oorlog met Japan, gevochten op Borneo en op Java. Krijgsgevangen, moeder in vrouwenkamp. Ze hebben het overleefd.*

Zwanger van mij terug naar nl. Geboren in Amsterdam, even Den Haag, toen in 1951 naar Wageningen, waar vader werkte bij de PD. Tweede Piek, een nieuwe school vanwege de babyboom vanaf 1946, nu zijn dat de zgn boomers! Er kwam een nieuw gebouw waar nu het politiebureau staat. Voetbal waar nu het verkeer op de N225 raast. Dan het Wagenings Lyceum, Afdeling Gymnasium, behalve in barakken, in het eclectische neo-renaissance bouwwerk op de Generaal Foulkesweg.* Al met al een mooie toch wel vormende schooltijd gehad.

In 1965 in Leiden Rechten gaan studeren. Ik wist niks anders te bedenken. Dat ging vlot, maar een gedegen jurist heb ik me zelden gevoeld. De studie had toen een nogal vrijblijvend karakter. Achteraf gezien heb ik, denk ik, onvoldoende gebruik gemaakt van alle mogelijkheden die een universiteit biedt.

Het leukste wat ik aan Leiden over heb gehouden was mijn jaarclub, zowel binnen als buiten de sociëteit. De leden zien elkaar nog regelmatig, zowel gezamenlijk als apart, met en zonder partners : vrienden voor het leven. Verder herinner ik me de vele buitenlandse tripjes, die we op de bonnefooi maakten, met een tentje, veelal liftend. Aanwezigheid op colleges en werkgroepen was niet verplicht, je voor het halen van tentamens noodzakelijke kennis haalde je vooral uit de handboeken.

In Leiden ontmoette ik mijn eerste vrouw, een jaargenote die Frans studeerde. Met haar kreeg ik 2 dochters, die inmiddels hun kinderen ten dele al weer zagen uitvliegen uit hun eigen gezinnen.*

Na mijn afstuderen moest ik in militaire dienst: 18 maanden weekend-huwelijk met kostwinnersvergoeding en 18 maanden minder om carrière te maken, geld te verdienen, pensioen op te bouwen etc. Midden in de zgn koude oorlog stond ik een vol jaar voor de parate troep als pelotonscommandant.* Een andere wereld, zowel het soort werk als de mensen. En daardoor zeker leerzaam.

Wat een opluchting om vervolgens bij de Nederlandsche Bank in Amsterdam te mogen beginnen, een van de regering onafhankelijke publieke nv die op basis van de Bankwet vooral tot taak had de interne en externe waarde van de gulden te stabiliseren. Je werkte in het algemeen belang, in een stimulerende, meritocratische omgeving en tegen een goed salaris. Veel geleerd van alle veelal economisch geschoolde collega's en gelukkig ook veel gelachen. Je werd beoordeeld naar wat er uit je handen kwam, werken met je ellebogen was niet nodig en dus afwezig.

Ik ben betrokken geweest bij de 2 hoofdtaken van een centrale bank, het monetaire beleid en het toezicht op het bankwezen, ten slotte was ik onderdirecteur Intern bedrijf en woordvoerder van president Duisenberg.

Eind 1994 werd hem door de toenmalige Arubaanse premier gevraagd iemand als president van de Centrale Bank van Aruba aan te bevelen. Wilma en ik kenden elkaar al weer vele jaren, woonden samen, de kinderen waren uit huis en studeerden. We stortten ons in het avontuur dat het paradijselijke eiland in de Caraïben wellicht met zich mee zou brengen.

Aruba, land met een status aparte in het Koninkrijk, moet zijn eigen financiële huishouding bestieren, heeft een eigen centrale bank en een eigen munt, gekoppeld aan de dollar en leeft van het vooral Amerikaanse toerisme.*

Het is de kunst voor de van de regering onafhankelijke Centrale Bank van Aruba om in

zo'n kleine van één exportproduct afhankelijke eiland-economie, waar iedereen elkaar en elkaars vrienden en vijanden kent, gezonde financiële verhoudingen te handhaven. Wat er op neerkomt dat de overheid niet te veel moet uitgeven en niet moet lenen van haar centrale bank! Waarbij overigens het internationale vertrouwen in Aruba bovenal samenhangt met het feit dat het land onderdeel is van het Koninkrijk der Nederlanden.

Als relatieve buitenstaander hoef je geen rekening te houden met de vele gevoeligheden en ook wel conflicten die zo'n samenleving kenmerken. Men beseft dat de in de overheidssector nog wel eens voorkomende vriendjespolitiek bij een serieuze centrale bank afwezig moet zijn en is.

Na hectisch Aruba keerden we met huisdieren terug naar een te renoveren rietgedekte boerderij in een klein, kalm boerendorp in Drenthe. Ik kon nl mijn dienstverband bij de Nederlandsche Bank op gunstige voorwaarden beëindigen en richtte een advies BV op. Overigens leverde die weinig

op: het idee om mijn Arubaanse ervaring tegen betaling in dienst te stellen van het eiland bleek niet te realiseren, ook door de partijpolitieke tegenstellingen op het eiland. Niettemin hebben we ook na ons verblijf genoten van het veelvuldig terugzien van vrienden en bekenden op zonnig Aruba.

In 2010 kochten we een te renoveren huis in een dorp in de Perigord Vert (Dordogne), waar we in het zomerseizoen ook nu nog graag vertoeven*.

In 2018 terug naar Wageningen waar we een heerlijk ruim huis met tuintje uitkomend op de stadsgracht bewonen. Het is voor mij een mooie ervaring om na 53 jaar weer te mogen leven op een plek waar je plezierige herinneringen hebt liggen.

Tenslotte: Wilma en ik genieten ten volle van deze periode van het leven, van onze nakomelingen en van oude en nieuwe vrienden en bekenden, van wie er helaas wel wat beginnen weg te vallen.

Ik ben ondanks alle ellende in de wereld een optimist. Blij dat ik leef en kan lachen en van gedachten wisselen met de mensen om me heen en kan genieten van een glas wijn, van lezen, van een potje tennis, van fietsen en wandelen in de natuur. Ook al hangen de mogelijke verwoesting van onze planeet en de aanstaande presidentsverkiezing in het machtigste land aldaar ons als een donkere wolk boven het hoofd.